

דיון על מבנים לבקר במשק מושבי

חריצים וחצר מצינורות. המרחק בין הפרות מביא בחשבון אפשרות חליבה על ריצפה זו. הניסיון מוכיח שמבנה זה לא פתר את הבעיות של הבון בחצרות ויש לחפש דרכים לשיפורים במבנים.

המהנדס אריה סופר הציג תכנית חדשה, שמציעים אותה כמיבנה סטנדרטי לרפת במשק המשפחתי. התכנית כוללת ריצפת חריצים ותאי רביצה. שינוי נוסף בתכנית הוא — צימצום המרווחים בין הפרות וניצול שארית המקום להקמת במת חליבה עבור 2 פרות.

הרפת הסטנדרטית מתוכננת ל-10⁸ פרות, אולם קיימת אפשרות להאריכה לפי הצורך. יש אפשרות להגדיל גם את במת החליבה. באשר לכיוון קורות הבטון של הריצפה מציע האגף לבניה כפרית להגית קורות של 180 ס"מ לאורך המיבנה וכן ממליצה תוכנית זו על בורבטון לזבל הנוזלי.

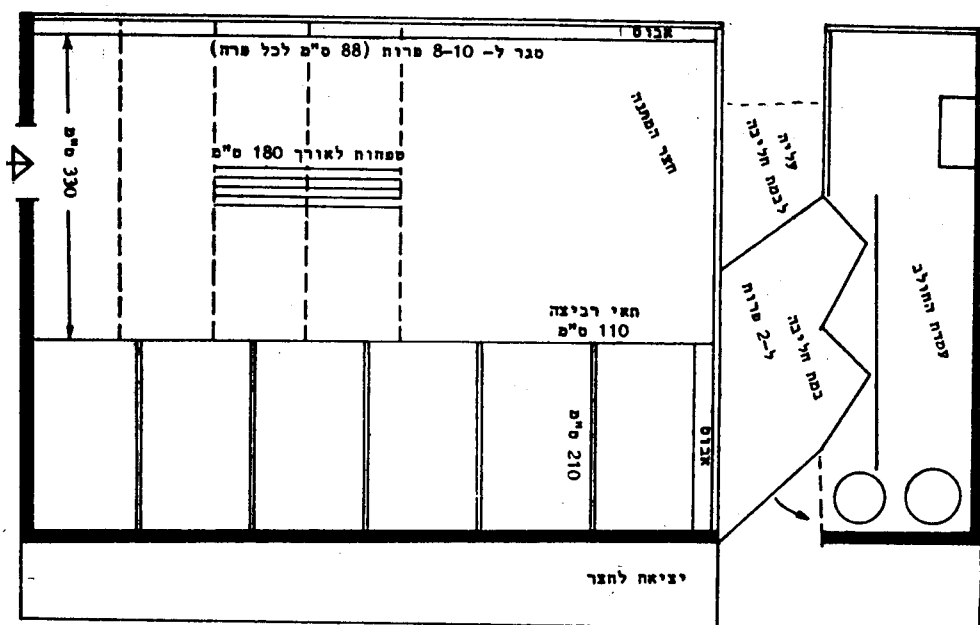
יאיר ארנוג, מהמכון לחקר בניה כפרית מציע להכניס בתכנית זו מספר שינויים:

א. בניית הבור לזבל נוזלי מבלוקים. בניה

המשתתפים: המהנדסים — אריה סופר ממשרד השיכון, יאיר ארנוג מהמכון לחקר בניה כפרית, יריב ארמון מאגף לבע"ח ש.ה.מ., מהנדס פס ומר נפתלי רבן מהסוכנות. כן השתתפו מתכנני הסוכנות, מרכזי הגושים בחבל התיכון, מדריכים לגידול בקר מלשכות ההדרכה רחובות, רעננה והנגב.

נפתלי רבן פתח את הדיון, הסביר את הקריטריונים העומדים בפני מחלקת ההתישבות של הסוכנות בשיקוליה לבניית מיבני רפת במושבים. מקום המבנה וצורתו נקבעים ע"י צוות הכולל את מהנדס הסוכנות, מרכז הגוש והמדריך לגידול בקר. הד"ח מביא בחשבון את הישגיו של המתיישב וסיכויו להגיע למשק בקר מפותח, וכן את נכונותו להשתתף בהוצאות הבנייה או להיעזר בהלוואות בנקאיות.

בזמן האחרון מביאים בחשבון גם את סיכויי פיתוח הרפת במסגרת המיכסות לייצור חלב. עד כה נבנו כל המבנים בהתאם להמלצת וועדת המבנים המקצועית, המדובר ברפת עם ריצפת



תכנית לרפת במשק מושבי

עומד בכיוון צפון-דרום, רצוי למקם את התאים מצד מזרח. כיוונים אלו מאפשרים חיסכון באורך הגג.

2. חצרות: הדעה הכללית היא כי בהקמת חצרות אפשר להסתפק בצינורות של "3. המש-תתפים ממליצים להתקין גדרות חשמליות, אולם תוך הדגשה שבהצבת גדרות חשמליות יש להקפיד על כך שהאינסטלציה תהיה יציבה ותענה על כללי הבטיחות.

ד"ר עגלים

רצוי להקים את הדיר במיבנה משותף עם הרפת עם איבוס משותף לשני המיבנים, המשמש גם כמעבר מכוסה.

איבוסים: ממליצים להפסיק את בניית האיבוסים מפח ולהתקין איבוסים-שולחניים מבטון. יש להבטיח מעקה בגובה מספיק כדי למנוע גרירת מזון גם אל תוך בור הזבל.

מתבן: אין הצדקה לבנות את המתבן בגובה העולה על 3.80—4.00 מ'.

אהרן בן אשר סיכם את הדיון והביע תקווה שהבנייה לפי התכנית החדשה תחל בהקדם האפשרי, וכל בעתיד יימנעו טעויות שנעשו עד כה.

רשם:

דורך שפירא

לישכת הדרכה רחובות

מבלוקים, במקום בטון, עשויה להוזיל בהרבה את המיבנה. המכון מוכן להמליץ על הבנייה הזו בתנאי שחיווק הבלוקים יתבצע בהתייעצות עם מהנדס ובהתחשבות בטיב הקרקע. מתחת לבלוקים יש הכרח לבנות חגורה מבטון.

ב. מציעים להציב את קורות הבטון (של הריצפה) לרוחב המבנה ולהשתמש בקורות הגרדולות בעלות אורך של 330 ס"מ. סידור זה גם תורם לחיווק הבור.

ג. קיימת גם אפשרות להוסיף מספר תאי-רביצה בצדדים של המבנה, על מנת להגיע ל-100% תאי-רביצה.

בתשובה לטענות על פציעות ותקלות במבנים עם תאי-רביצה אמר יאיר ארנון כי בכל המקרים נמצאו טעויות וליקויים בביצוע תאי-הרביצה. בכל המקומות, בהם בוצעו התאים בדייקנות — לא היו תקלות. מוצע להתקין את השוקות בין שני תאים. בודקים דרכים למצוא סידור שהפרות לא ירטיבו את התאים במי-השוקות.

התפתח דיון על התכנית המוצעת, בו השתתפו מהנדס פס, המהנדס יריב ארמון והחברים יורם פורת, בינשטיין וד. שפירא. סוכמו גם הצעות בנושאים אחרים — והם:

1. מקום תאי-הרביצה: במיבנה חדש רצוי לתכנן את תאי-הרביצה מצד צפון. אם המבנה

מלים אחדות לוויכוח על גורלו של תור

אני מודה ומתוודה שלא היתה לי הכרה, "אינטימית" לא עם תור ולא עם בנותיו. יתכן שראיתיו פעם-פעמיים במכון "און", ובוודאי גם נודמן לי להציץ בבנותיו בתצוגות. משום כך אני גם נוהר זה שנים רבות לחוות-דעה על פר זה או אחר ולהוציא משפט משלי עליו.

את ידיעותי על טיב הפרים ופעלם אני שאבתי בעיקר מהדו"חות שהאגודות היו מפרסמות. אם אין זכרונני מטעני, הרי על "תור" הושמעו כל השנים רק תהילות ותשבחות; והינה — לאחר קריאת רשימתו של בר-ענן (כתשובה לח' ישראל) הנני נתון במבוכה ממש. "תור" זוכה ברשימה זו ב"ציונים" לגבי תכונותיו, שייתכן והוא היה גם אחד מבין "הגרועים ביותר", ובכל זאת בוצעו בזירמתו (ב"און" בלבד, כנראה) 44 אלף הזרעות ואף גידלו 10 פרים מבין בניו.

ובכן: או שקיימו והפעילו את "תור" יותר מדי שנים, או שייתכן וצדק הח' ישראלי, שהוציאו אותו בטרם-עת, ואפשר היה, ואף רצוי היה, להפעילו כל עוד מוכשר היה להוליד צאצאים.

י. עצמון

הערה:

בזה נסיים את הוויכוח בפרשת "תור", כי הרי בשרי, שוודאי היה קשה מחמת זיקנה, נאכל ונעכל כבר מזמן!